

ทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

สุนีย์รัตน์ บุญศิลป์*

ประกริต รัชวัตร์*

สุรางค์ เปื้องเดช*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติเชิงจริยธรรมและเปรียบเทียบทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในแต่ละชั้นปี กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2554 จำนวน 352 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามทัศนคติเชิงจริยธรรม ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ .83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปีมีทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความยุติธรรม ด้านความอดุสาหะ ด้านความมีระเบียบวินัยและด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อยู่ในระดับดี ส่วนทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตากรุณาและด้านความเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยทัศนคติเชิงจริยธรรมโดยรวมสูงกว่าชั้นปีอื่น
2. นักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปีมีทัศนคติเชิงจริยธรรมแตกต่างกันในด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตากรุณา ด้านความอดุสาหะและด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีระเบียบวินัยและด้านความเสียสละไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ทัศนคติเชิงจริยธรรม, นักศึกษาพยาบาล

Ethical Attitude of Nursing Students in Nursing Colleges Under the Jurisdiction of the Praboromarajchanok Institute, The Ministry of Public Health

.....

*Suneerat Boonsin**

*Pragrit Rachawat**

*Surang Preungdej**

Abstract

The purpose of this study was to explore and compare the ethical attitudes of nursing students among central region's nursing colleges under the jurisdiction of Praboromarajchanok Institute, Thai Ministry of Public Health. Subject comprised a random sample of 352 bachelor of nursing science program students studying in the 2554 B.E (2011) academic year. Data were collected by using 2 sets of questionnaires: demographic data and a measure of ethical attitudes. The questionnaires were tested for content validity and reliability by the Cronbach's alpha procedure. The procedure showed an alpha coefficient of 0.83. The demographic data was analyzed by percentages, means, standard deviations, one way analysis of variance. The analysis was statistically significant at the 0.05 level.

The major findings were as follows:

1. Every class of Bachelor of nursing science students met the criteria of expected ethical attitudes on the variables of justness, endurance, discipline and respect for human dignity. The rest were those of moderate criteria level; however, the fourth year students had higher ethical attitude in every aspect.
2. All four classes of nursing science students' ethical attitude was significantly different ($p < 0.05$) on the variables honesty, cooperativeness, kindness, endurance and respect for human dignity. However, the accountability, justness, discipline and sacrifice variables were not statistically different.

Keywords : Ethical decision making, Student nurses, Thailand

* Boromarajonani College of Nursing, Phra Phutthabat

บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อิทธิพลของสื่อสารมวลชน ระบบการศึกษาและอุตสาหกรรมใหม่ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคม วัฒนธรรม และความคิดทำให้เด็ก เยาวชน และนักศึกษาในวันนี้มีความเปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ครอบครัว ตลอดจนภาวะเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัย นำมาซึ่งแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) ภายใต้กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551-2565) จึงมีวิสัยทัศน์มุ่งเน้นสถาบันอุดมศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพื่อเป็นการรองรับเปลี่ยนแปลงรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ปรับตัวสำหรับงานที่เกิดขึ้นตลอดชีวิตมีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ นำไปสู่การพัฒนาประเทศในกระแสโลกาภิวัตน์⁽¹⁾

จริยธรรม เป็นหลักของการประพฤติที่ดีงามของบุคคลทั้งกาย วาจาและใจ โดยมีพื้นฐานมาจาก ประเพณี กฎหมาย ศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยม วัฒนธรรม รวมถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ^(2,3) บุคคลที่มีจริยธรรมย่อมปฏิบัติตามหลักที่ดีงามของสังคม และเมื่ออยู่ในวิชาชีพโดยยอมปฏิบัติตามหลักที่ดีงามของวิชาชีพนั้น วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ต้องยึดคุณธรรม จริยธรรมเป็นหลักในการปฏิบัติ ซึ่งสังคมให้ความคาดหวังว่าผู้ที่ประกอบวิชาชีพพยาบาลต้องเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจ ถ้าผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลขาดซึ่งการมีจริยธรรม การช่วยเหลือผู้ป่วยจะเป็นเพียงการช่วยเหลือทางกายเท่านั้น แต่ไม่สามารถเข้าถึงความต้องการทางด้านจิตใจของผู้ป่วยได้เลย จริยธรรมจึงเปรียบเสมือนกฎที่คอยควบคุมความประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพ ให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานและมีคุณภาพ หน้าที่สำคัญของพยาบาลคือ การช่วยเหลือบุคคลที่ปกติธรรมดา หรือผู้ที่เจ็บป่วยไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ให้หายคืนสู่สภาพของการมีสุขภาพสมบูรณ์ ช่วย

ประคับประคองให้ผู้ป่วยวาระสุดท้ายได้พบกับความตายอย่างสงบ พ้นจากความทุกข์ทรมานอย่างดีที่สุดเท่าที่จะกระทำได้⁽³⁾ ดังนั้นการปฏิบัติงานของพยาบาลจึงเป็นการปฏิบัติงานที่มีคุณค่าทั้งทางตรงและทางอ้อม ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ความเอื้ออาทร ความเสียสละ และหลักจริยธรรมที่สำคัญ คือ ความเมตตากรุณา ความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ของผู้ป่วยและการตอบสนองความต้องการของผู้ป่วย⁽⁴⁾

วิทยาลัยพยาบาลเป็นองค์กรที่ผลิตบัณฑิตพยาบาลเพื่อให้บริการด้านสุขภาพแก่สังคมจึงต้องคำนึงถึงการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาเป็นอย่างมาก ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นปัจจัยสำคัญของคุณภาพบัณฑิตตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งความคาดหวังของผู้ใช้บัณฑิตและสังคม ดังนั้นสถาบันจึงควรมีการวัดระดับความสำเร็จของการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่สถาบันจัดให้กับนักศึกษา⁽⁵⁾ วิธีหนึ่งที่สามารถประเมินผลสำเร็จของการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมได้คือ ผลของความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิต แม้ว่าจากผลการสำรวจความพึงพอใจผู้ใช้บัณฑิตในด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพส่วนใหญ่พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากก็ตาม^(6, 7) แต่ด้วยสภาพสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปอาจมีผลทำให้คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลหรือบัณฑิตเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมด้วยเช่นกัน

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางแก่สถาบันการศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้นักศึกษาพยาบาลบรรลุคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติเชิงจริยธรรมของ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติเชิงจริยธรรม ของนักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปีหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาค กลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

คำถามการวิจัย

1. ทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษา พยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัย พยาบาลเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรม ราชชนกเป็นอย่างไร ?

2. ทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษา พยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัย พยาบาลเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรม ราชชนก ในแต่ละชั้นปีมีความแตกต่างกันหรือไม่?

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาค กลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกมีทัศนคติเชิง จริยธรรมอยู่ในระดับดี

2. นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาค กลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก แต่ละชั้นปี มีทัศนคติเชิงจริยธรรมแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาศนคติเชิง จริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาค กลาง 1 และ 2 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ใน ปีการศึกษา 2554 ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1- 4

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

ทัศนคติเชิงจริยธรรม หมายถึง ความรู้สึก หรือการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับลักษณะ หรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ว่าตนชอบหรือไม่ ชอบลักษณะนั้นๆมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งระดับ ทัศนคติเชิงจริยธรรมเป็น 3 ระดับ คือ

1. ทัศนคติเชิงจริยธรรมที่ไม่ดี หมายถึง ความรู้สึกหรือการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยว กับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ที่ขัด ต่อกฎเกณฑ์ของสังคม หลักศาสนา เป็นทัศนคติ ที่แสดงถึงการทำให้ประโยชน์ส่วนตัว

2. ทัศนคติเชิงจริยธรรมดีปานกลาง หมายถึง ความรู้สึกหรือการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ที่แสดงถึงการกระทำที่เห็นความสำคัญของผู้อื่น คำนึงถึงกฎเกณฑ์ของผู้อื่นแม้ว่ากฎเกณฑ์อาจจะ/ หรือไม่สอดคล้องลักษณะจริยธรรมที่ต้องการวัด แต่เป็นสิ่งที่สังคมพอยอมรับได้

3. ทัศนคติเชิงจริยธรรมที่ดี หมายถึง ความ รู้สึกหรือการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาล เกี่ยวกับ ลักษณะหรือพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่างๆ ที่แสดง ถึงการทำให้ประโยชน์ส่วนรวม ตระหนักในหน้าที่ ความสงบสุขในสังคม เห็นคุณค่าในความเป็นคน มีมโนธรรมสอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพ คำนึง ถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน แสดงออก ถึงความเป็นผู้มีวิจรรณญาณ มีการไตร่ตรองรอบคอบ ด้วยปัญญาและเหตุผล

ความรับผิดชอบ หมายถึง การที่นักศึกษา พยาบาลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียด รอบคอบ พร้อมทั้งจะรับผิดชอบในผลงานของตน มีความ พยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

ความยุติธรรม หมายถึง การที่นักศึกษา พยาบาลปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงตรง สอดคล้อง กับความเป็นจริงและเหตุผล ไม่มีความลำเอียง

ความซื่อสัตย์ หมายถึง การที่นักศึกษา พยาบาลประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมตรง ต่อความเป็นจริงทั้งตนเองและผู้อื่น

ความสามัคคี หมายถึง การที่นักศึกษา

พยาบาลให้ความร่วมมือกระทำกิจกรรมใดๆ โดยถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

ความเมตตา กรุณา หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความปรารถนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุขและคิดจะช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

ความอดุสาหะ หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีความพยายามในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดความสำเร็จของงาน

ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การที่นักศึกษาสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติถูกต้องตามกฎระเบียบข้อบังคับ

ความเสียสละ หมายถึง การที่นักศึกษารู้จักแบ่งปันให้แก่บุคคลอื่นที่ควรให้ด้วยความเต็มใจ ความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึง การที่นักศึกษาพยาบาลมีการประพฤติปฏิบัติโดยคำนึงถึงสิทธิที่บุคคลอื่นควรจะได้รับ

นักศึกษาพยาบาล หมายถึง นักศึกษาพยาบาลศาสตรหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 – 4 ปีการศึกษา 2554 ของวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง หมายถึง วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 และ วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 2 ทั้งหมดจำนวน 12 แห่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตชั้น ปีที่ 1 – 4 ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง 1 และ 2 สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ในปีการศึกษา 2554

1.2 กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยเริ่มจากการสุ่มตัวแทนรายชื่อวิทยาลัยที่สังกัดเครือข่ายภาคกลาง 1 และ 2 ซึ่งใช้สัดส่วน 1: 2 จะได้จำนวนวิทยาลัย

ทั้งหมด 6 แห่ง โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแต่ละวิทยาลัยจำนวน 50 คน จากนั้นทำการจับฉลากเลขที่ของนักศึกษาพยาบาลทุกชั้นปี แยกตามชั้นปี ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 352 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งดัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ ศิริวรรณ แซ่เตียว และคณะ⁽⁸⁾ มีทั้งหมด 9 สถานการณ์ จำนวนทั้งหมด 27 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของ ลิเคิร์ท มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยแยกเป็นจริยธรรมด้านต่างๆ ด้านละ 3 ข้อ คือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความ ยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความอดุสาหะ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความมีเสียสละ ด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งแบบสอบถามมีข้อความทั้งทางบวกและทางลบโดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้ ถ้าข้อความทางบวก 5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง 4 = เห็นด้วย 3 = ไม่แน่ใจ 2 = ไม่เห็นด้วย 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถ้าข้อความทางลบให้คะแนนกลับกันกับข้อความทางบวก

เกณฑ์การให้คะแนน จากค่าเฉลี่ยคะแนนแบบสอบถามในแต่ละด้านและเกณฑ์การประเมินผล มีดังนี้ ช่วงคะแนนเฉลี่ย > 22 หมายถึง ทัศนคติเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับดี อยู่ระหว่าง 15 – 22 หมายถึง ทัศนคติเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง และ < 15 หมายถึง ทัศนคติเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับไม่ดี

3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา หลังจากนั้นนำมาแก้ไขและตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำไปใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน

30 คน เพื่อดูค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีการแจกแจงที่ (t distribution) และหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbarch's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83

4. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักศึกษาพยาบาลหลังได้รับอนุญาตจึงส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลแต่ละแห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอความอนุเคราะห์ในการแจกและรวบรวมแบบสอบถามเมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับจำนวน 352 ฉบับ และนำมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

5. การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

คณะผู้วิจัยพิทักษ์สิทธิ์โดยเขียนอธิบายวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิจัยแนบพร้อมกับแบบสอบถาม และให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจในการเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมการวิจัยหรือมีสิทธิในการขอถอนตัวจากการเข้าร่วมการวิจัยเมื่อใดก็ได้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงบรรยายหาจำนวนและร้อยละ ส่วนข้อคำถามทัศนคติเชิงจริยธรรมรายข้อวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงบรรยายหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบพฤติกรรมจริยธรรมแยกตามชั้นปี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way Analysis of Variance) และถ้ามีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีของ Least Significant Difference (LSD)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ในระหว่าง 2.51–3.00 คิดเป็นร้อยละ 42.30, 42.70, 43.80 และ 58.10 ตามลำดับชั้นปี นักศึกษาส่วนใหญ่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพพยาบาลด้วยเป็นความประสงค์ของผู้ปกครองในชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 คิดเป็นร้อยละ 62.50, 67.10, 80.00 และ 70.90 ตามลำดับ รองลงมาสมัครใจมาเรียนเพราะชอบ/รักในวิชาชีพ คิดเป็นร้อยละ 67.30, 37.80, 42.50 และ 60.50 ตามลำดับชั้นปี

2. นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทุกชั้นปี มีทัศนคติเชิงจริยธรรมด้าน ความยุติธรรม ด้านความอดทน ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อยู่ในระดับดี ส่วนทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา และด้านความเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (= 21.75, S.D. = 2.33) รองลงมาคือ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 (= 21.46, S.D.= 1.88) นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 (= 21.33, S.D.= 2.05) ส่วนนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (= 21.06, S.D.= 1.84) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์
ชั้นปีที่ 1-4 จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม

ทัศนคติเชิงจริยธรรม	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวมทุกชั้นปี	
	χ .	S.D.	χ .	S.D.	χ .	S.D.	χ .	S.D.	χ .	S.D.
ด้านความรับผิดชอบ	21.39	2.85	20.60	2.59	20.64	2.63	20.55	3.03	20.83	2.80
ด้านความยุติธรรม	24.06	3.81	23.93	3.38	24.78	3.79	24.43	3.99	24.28	3.76
ด้านความซื่อสัตย์	21.31	3.35	21.29	3.35	22.23	3.86	22.59	4.46	21.83	3.79
ด้านความสามัคคี	21.14	2.94	20.21	2.77	20.41	2.68	21.52	3.37	20.85	2.99
ด้านความเมตตากรุณา	19.09	2.71	18.39	2.69	18.00	3.25	17.51	2.70	18.29	2.99
ด้านความอดุสาหะ	21.34	3.24	22.02	3.46	22.81	3.60	23.52	3.57	22.37	3.54
ด้านความมีระเบียบวินัย	23.15	3.02	22.61	3.47	23.49	3.67	24.01	4.27	23.31	3.87
ด้านความเสียสละ	18.70	2.84	17.89	2.28	17.56	3.09	18.16	3.69	18.12	3.03
ด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	21.75	3.52	22.59	4.11	23.25	4.03	23.45	4.01	22.70	3.94
ค่าเฉลี่ยทัศนคติเชิงจริยธรรมโดยรวมทุกด้าน	21.33	2.05	21.06	1.84	21.46	1.88	21.75	2.23	21.40	2.02

3. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกพบว่า นักศึกษาศาสตร์ทุกชั้นปีมีทัศนคติเชิงจริยธรรมแตกต่างกันในด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี

ด้านความเมตตากรุณา ด้านความอดุสาหะและด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีระเบียบวินัยและด้านความเสียสละ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปี 1 – 4

ตัวแปร	SSb	MS	F
ด้านความรับผิดชอบ	47.42	15.81	2.03
ด้านความยุติธรรม	36.91	12.30	.87
ด้านความซื่อสัตย์	114.59	97.65	38.20
ด้านความสามัคคี	32.39	2.69*	3.70*
ด้านความเมตตากรุณา	125.64	41.88	5.22*
ด้านความอดุทน	250.911	83.64	7.00*
ด้านความมีระเบียบวินัย	87.60	29.20	1.97
ด้านความเสียสละ	64.57	21.52	2.37
ด้านการเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	167.96	55.99	3.69*

* $p < .05$

เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงได้ทำการทดสอบรายคู่ ดังตารางที่ 3 – ตารางที่ 7

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ในนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 – 4

ทัศนคติเชิงจริยธรรม	χ	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ด้านความซื่อสัตย์					
ชั้นปีที่ 1	21.31	–	.0150	–.9173	–1.2853*
ชั้นปีที่ 2	21.29		–	–.9323	–1.3003*
ชั้นปีที่ 3	22.23			–	–.3680
ชั้นปีที่ 4	22.59				–

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปีที่ 1 และ ชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความสามัคคีในนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 – 4

ทัศนคติเชิงจริยธรรม ด้านความสามัคคี	$\bar{x}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	21.14	–	.9369*	.7317	–.3790
ชั้นปีที่ 2	20.21	–	–	–.2052	–1.3159*
ชั้นปีที่ 3	20.41	–	–	–	–1.1108
ชั้นปีที่ 4	21.52	–	–	–	–

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาในนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 – 4

ทัศนคติเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา	$\bar{x}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	19.09	–	.6963	1.0865*	1.5749
ชั้นปีที่ 2	18.39	–	–	.3902	.8786
ชั้นปีที่ 3	18.00	–	–	–	.4884
ชั้นปีที่ 4	17.51	–	–	–	–

* $p < .05$

จากตารางที่ 5 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความอดุสหาหะในนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ในชั้นปีที่ 1 – 4

ทัศนคติเชิงจริยธรรม ด้านความอดุสหาหะ	$\bar{x}$	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	21.34	–	–.6879	–1.4760*	–2.1867
ชั้นปีที่ 2	22.02	–	–	–.7881	–1.4989*
ชั้นปีที่ 3	22.81	–	–	–	–.7108
ชั้นปีที่ 4	23.52	–	–	–	–

* $p < .05$

จากตารางที่ 6 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่าชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 - 4

ทัศนคติเชิงจริยธรรม ด้านความเคารพใน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	χ ²	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
ชั้นปีที่ 1	21.75	-	-.8354	-1.5000*	-1.7035*
ชั้นปีที่ 2	22.59	-	-	-.6646	-.8681
ชั้นปีที่ 3	23.25	-	-	-	-.2035
ชั้นปีที่ 4	23.45	-	-		

* $p < .05$

จากตารางที่ 7 พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยมากกว่าชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทุกชั้นปี หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 1 - 4

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตทุกชั้นปีของวิทยาลัยพยาบาลในเครือข่ายภาคกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีทัศนคติเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านความยุติธรรม ด้านความอดุสาหะ ด้านความมีระเบียบวินัยและด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ส่วนด้านความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตากรุณา และด้านความเสียสละอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ ศิริวรรณ แซ่เตียวและคณะ⁽⁸⁾ ที่พบว่าทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย

พยาบาลบรมราชชนนี สงขลา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ส่วนด้านความรับผิดชอบที่อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ด้วยลักษณะโครงสร้างหลักสูตรการเรียนวิชาชีพพยาบาลนักศึกษาต้องเรียนรู้ทั้งวิชาพื้นฐานทั่วไป พื้นฐานวิชาชีพ วิชาชีพการพยาบาล อีกทั้งวิธีการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ทดลอง ทำให้นักศึกษาต้องมีความขยันหมั่นเพียรและพัฒนาตนเองในการเรียนรู้อยู่เสมอ อีกทั้งการใช้ชีวิตในหอพักทำให้นักศึกษาต้องรักษากฎระเบียบวินัย และเมื่อฝึกปฏิบัติงานหอผู้ป่วยนักศึกษาได้รับทราบและได้รับการปลูกฝังเกี่ยวกับข้อควรปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาล อีกทั้งประกาศสิทธิผู้ป่วยจากอาจารย์ผู้สอน อาจทำให้เกิดความตระหนักในการปฏิบัติตนให้มีจริยธรรมด้านความยุติธรรมและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์อยู่ในระดับดี อย่างไรก็ตามแม้ว่าวิชาชีพพยาบาลเน้นการปฏิบัติต่อมนุษย์ที่อยู่ในภาวะปกติและภาวะความเจ็บป่วย จึงต้องอาศัยความละเอียดอ่อนในการปฏิบัติเนื่องจากแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป ดังนั้นคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของผู้ที่จะประกอบวิชาชีพ

พยาบาลจึงต้องมีความเมตตา กรุณา ความเอื้ออาทร ความรู้สึกเห็นใจ เข้าใจ และเอาใจเขามาใส่ใจเรา⁽³⁾ แต่ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 และ 3 มีทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา และด้านความเสียสละอยู่ในระดับปานกลางและมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเป็นไปได้ว่าในการเรียนชั้นปีที่สูงขึ้นจะต้องเผชิญกับปัญหาและใช้ความอดทนในการเรียนเนื้อหาที่มีความซับซ้อนในภาคทฤษฎี และการฝึกภาคปฏิบัติที่ต้องมีบทบาทรับผิดชอบมากขึ้น มีการขึ้นเวรปาย ดึก อาจทำให้เกิดความเหนื่อยล้าและมึนงงแต่จะคาดหวังให้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้จนขาดความเอื้ออาทร การเอาใจใส่ความรู้สึกบุคคลอื่นๆ ทั้งนี้ นักศึกษาพยาบาลเมื่อเริ่มเรียนวิชาชีพพยาบาลครั้งแรกจะมีความสำนึกที่เต็มเปี่ยมไปด้วยจิตใจที่เสียสละเพื่อผู้อื่นหรือปรีตณนิยม (altruism) ความเมตตา กรุณา ความกระตือรือร้นและการตระหนักถึงศักดิ์ศรีคุณค่าความเป็นมนุษย์ แต่เมื่อสำเร็จการศึกษาและปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ภาพลักษณ์จะเปลี่ยนไปมักมีความเฉยชา ไม่อาทร อาจมีเหตุมาจากภาระงานที่หนัก ความเคยชิน ละเม่งทำงานเฉพาะหน้ามากกว่า คำนึงจิตใจ⁽⁹⁾ และจากข้อมูลทั่วไปพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 และ 3 เข้ามาเรียนวิชาชีพพยาบาลส่วนใหญ่ด้วยเหตุผล เป็นความประสงค์ของผู้ปกครอง ร้อยละ 67.10 และร้อยละ 80.00 ตามลำดับ ในขณะที่ผู้ที่สมัครใจเพราะรัก/ชอบที่จะเรียนวิชาชีพพยาบาลในชั้นปีที่ 2 และ 3 มีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 37.80 และร้อยละ 42.50 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของเฮอรัลด์เบิร์ก ที่กล่าวว่า การให้คนทำอะไรต้องมีสิ่งตอบแทนทั้งที่เป็นแรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน ถ้ามีแรงจูงใจภายนอกที่เหมาะสมทำให้คนอยากทำงานแต่ก็จะทำแค่มาตรฐานขั้นต่ำ แต่ถ้ามีแรงจูงใจภายในสูงก็จะทำให้คนทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทุกชั้นปี

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์

ทุกชั้นปีมีทัศนคติเชิงจริยธรรมแตกต่างกันในด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความอดสาหัสและด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเกือบทุกด้านเมื่อเปรียบเทียบกับชั้นปีที่ 1, 2 และ 3 ยกเว้นด้านความเมตตา กรุณา ส่วนทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความเสียสละ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับผลการวิจัยของศิริวรรณ แซ่เตียวและคณะ⁽⁶⁾ ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทุกชั้นปีของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา มีทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความอดสาหัสและด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายได้ว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 เป็นผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาไปเป็นพยาบาลวิชาชีพ ได้ผ่านการฝึกปฏิบัติทั้งในชุมชนและโรงพยาบาล ปรับตัวเข้ากับผู้ใช้บริการ ญาติ เจ้าหน้าที่ในแหล่งฝึก การถูกฝึกฝนให้มีความอดทน เพียรพยายาม เป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning theory) ของ Bandura โดยเชื่อว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นพัฒนาการพฤติกรรมของบุคคล เป็นผลมาจากการปรับตัวเข้าสังคม และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมภายนอก ประสบการณ์ที่ได้จากการแสดงพฤติกรรมที่ผ่านมา มีผลต่อการเลือกแสดงพฤติกรรมครั้งต่อไป⁽¹⁰⁾

สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่พบว่า มีค่าเฉลี่ยทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาสูงกว่าชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3 และ ชั้นปีที่ 4 นั้นอาจกล่าวได้ว่า เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นผู้ที่ยังมาเรียนด้วยความสมัครใจ รักและชอบที่จะเรียนวิชาชีพ พยาบาล จำนวนร้อยละ 67.30 ซึ่งมากกว่าชั้นปีอื่นๆ ย่อมมีแรงจูงใจภายในที่กระตุ้นให้คิดและปฏิบัติในสิ่งที่ดี

ประกอบกับการพัฒนาหลักสูตรในปัจจุบันที่มุ่งเน้นให้มีการสอดแทรกและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมตั้งแต่การเรียนรู้ในชั้นปีที่ 1 ยกตัวอย่าง เช่น กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ที่มีรายวิชาให้เริ่มเรียนรู้ความจริงเกี่ยวกับมนุษย์และชีวิต ได้แก่ วิชามนุษย์ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ การศึกษาทั่วไป เพื่อการพัฒนาคน ศิลปวิทยาการเพื่อการพัฒนาคน การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักศึกษาลงมือจริงในชุมชน⁽¹⁾ ร่วมกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของแต่ละวิทยาลัยยังมีจุดประสงค์เพื่อให้นักศึกษาที่เพิ่งเริ่มเข้ามาเรียนในวิชาชีพพยาบาลมีรากฐานของทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ การได้เรียนรู้จากการเห็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์ รุ่นพี่ จึงเป็นการส่งเสริมให้มีทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณา สูงกว่าชั้นปีอื่นๆ ส่วนทัศนคติเชิงจริยธรรมด้านอื่นๆที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น เนื่องด้วยเนื้อหาหลักสูตรและลักษณะกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพพยาบาลที่คล้ายคลึงกัน การอาศัยร่วมหอพักเดียวกัน อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต้องยึดกฎระเบียบเดียวกัน ย่อมทำให้นักศึกษาพยาบาลทั้ง 4 ชั้นปีมีทัศนคติเชิงจริยธรรมที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ส่งเสริมและปลูกฝังจริยธรรมให้แก่ นักศึกษาในทุกระดับชั้นปี เพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีทัศนคติเชิงจริยธรรมทั้ง 9 ด้านได้แก่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความเมตตา กรุณา ด้านความอดทน ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความมีเสียสละ ด้านความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ให้อยู่ในระดับดี
2. พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการสอดแทรกจริยธรรมด้านความเมตตา กรุณาและด้านความเสียสละในการเรียนการสอนให้มากขึ้นในทุกระดับชั้นปี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. พัฒนารูปแบบการส่งเสริมทัศนคติเชิงจริยธรรม
2. ควรติดตามจริยธรรมทั้ง 9 ด้านต่อเนื่องทุกปี เพื่อดูว่านักศึกษาที่มีทัศนคติเชิงจริยธรรมเพิ่มขึ้นหรือไม่ ร่วมกับการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551 – 2554) [internet]. 2551 [เข้าถึงเมื่อ วันที่ 29 ก.ค 54]. เข้าถึงได้จาก http://www.mua.go.th/~bpp/developplan/download/higher_edu_plan/PlanHEdu10_2551-2554.pdf.
2. ลิวลี ศิริไล. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2544.
3. อุบลรัตน์ โพธิ์พัฒนชัย. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : ยุทธรินทร์การพิมพ์; 2550.
4. Smith JP. Nursing science in nursing practice. London: Butterworths; 1981.
5. สถาบันพระบรมราชชนก. ร่างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้คุณภาพสำหรับการประเมินคุณภาพภายในวิทยาลัย สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. มปป.; 2553.
6. ทิพย์รัตน์ สุทธิพงศ์, ทศนีย์ เทียรถาวร และปริญา ศรีธราพิพัฒน์. การสำรวจสมรรถนะของบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่สำเร็จ การศึกษาในปี พ.ศ. 2539 ถึง 2542 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท. ชัยนาท: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท; 2542.
7. อารีย์ กุลจุ และคณะ. ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช. พิษณุโลก: วิทยาลัยพยาบาลบรม

ราชชนนี พุทธชินราช; 2542.

8. ศิริวรรณ แซ่เตี่ยว และคณะ. ทศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา. สงขลา: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา; 2548.
9. ลีวลี ศิริไล. จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551.
10. Bandura. Social learning theory. New Jersey: Prentice Hall; 1977.
11. สถาบันพระบรมราชชนก. ประมวลรายวิชาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2552) สถาบันสมทบมหาวิทยาลัยมหิดล. มปท; 2552.